

Gele bulldozers en graafmachines hakken in aarde en steen bij een oud pand dat meer doden heeft gezien dan de meeste hedendaagse oorlogen. Kay Scarpetta brengt haar gehuurde SUV bijna tot stilstand. Ze staart naar de mosterdkeurige machines die haar verleden vernielen, geschokt door de verwoesting.

‘Iemand had het me moeten vertellen,’ zegt ze.

Haar bedoelingen waren op deze grauwe ochtend in december onschuldig genoeg. Ze had toegegeven aan haar gevoelens van nostalgie en was langs het oude gebouw gereden. Ze had geen idee gehad dat het werd afgebroken. Iemand had het haar moeten vertellen. Het zou wel zo beleefd en voorkomend geweest zijn als iemand had gezegd: ‘Tussen twee haakjes, het gebouw waar je werkte toen je jong was en nog vol hoop en dromen zat en nog in liefde geloofde, dat oude gebouw dat je nog steeds mist en waar je zulke diepe gevoelens voor hebt, dat wordt afgebroken.’

Een bulldozer gaat met geheven blad in de aanval en het luidruchtige, mechanische geweld lijkt een waarschuwing, een alarm-sigitaal. Ik had moeten luisteren, denkt ze, kijkend naar het gebarsten beton, waar diepe voren door lopen. De helft van de gevel van het oude gebouw is weg. Toen haar gevraagd werd om terug te komen naar Richmond, had ze naar haar gevoel moeten luisteren.

‘Ik hoopte dat je me zou kunnen helpen met een zaak,’ had dokter Joel Marcus gezegd, de huidige hoofdpatholoog-anatoom van Virginia, de man die haar plaats heeft ingenomen. Dat was gistermiddag geweest. Hij had haar gebeld en zij had niet naar haar gevoel geluisterd.

‘Natuurlijk, dokter Marcus,’ had ze door de telefoon tegen hem gezegd terwijl ze in de keuken van haar huis in het zuiden van Florida bezig was. ‘Wat kan ik voor u doen?’

‘Een veertienjarig meisje is dood in bed gevonden. Twee weken geleden, rond de middag. Ze had griep.’

Scarpetta had dokter Marcus moeten vragen waarom hij haar belde. Waarom zij? Maar ze had haar gevoel genegeerd. ‘Ze was ziek thuisgebleven?’ vroeg ze.

‘Ja.’

‘Alleen?’ Ze roerde cognac, honing en olijfolie door elkaar, met de telefoon in haar hals gedrukt.

‘Ja.’

‘Wie heeft haar gevonden en wat is de doodsoorzaak?’ Ze schonk de marinade over een magere rundersteak in een plastic zak.

‘Haar moeder heeft haar gevonden. Er is geen duidelijke doodsoorzaak,’ zei hij. ‘Er was helemaal niets verdachts te bespeuren, behalve dat ze volgens de testresultaten, of liever het gebrek daaraan, niet dood zou moeten zijn.’

Scarpetta legde de plastic zak met vlees en marinade in de koelkast en deed de la met aardappelen open, maar veranderde van gedachte en duwde hem weer dicht. Ze zou volkorenbrood maken in plaats van aardappelen. Ze kon niet stilstaan, laat staan zitten. Ze was van haar stuk gebracht en moest moeite doen om dat niet te laten merken. Waarom belde hij haar? Ze had het hem moeten vragen.

‘Wie waren haar huisgenoten?’ vroeg Scarpetta.

‘Ik zou de details liever onder vier ogen willen bespreken,’ antwoordde dokter Marcus. ‘Het is een heel gevoelige kwestie.’

Aanvankelijk wilde Scarpetta zeggen dat ze net voor twee weken naar Aspen wilde gaan, maar de woorden bleven ongezegd en waren niet langer waar. Ze ging niet naar Aspen. Ze was maanden van plan geweest om te gaan, maar ze ging niet, toen niet en nu niet. Ze kon zichzelf er niet toe brengen erover te liegen, dus gebruikte ze als excuus dat ze niet naar Richmond kon komen omdat ze bezig was een ingewikkeld geval van verhänging opnieuw te beoordelen, omdat de familie in die zaak had geweigerd het oordeel van zelfmoord te aanvaarden.

‘Wat is het probleem met die verhänging?’ vroeg dokter Marcus. Hoe meer hij praatte, hoe minder zij hem hoorde. ‘Racisme?’

‘Hij is in een boom geklommen, heeft een touw om zijn nek gelegd en zijn handen met handboeien op zijn rug vastgemaakt, zodat hij niet van gedachte kon veranderen,’ antwoordde ze terwijl ze een kastje openmaakte in haar lichte, sfeervolle keuken. ‘Toen hij van de tak stapte en viel, brak zijn c-2 en duwde het touw zijn hoofdhuide van achteren omhoog. Daardoor was zijn gezicht ver-

wrongen en zag het eruit alsof hij fronste, alsof hij pijn had. Probeer dat en de handboeien maar eens te verklaren aan zijn familie in Mississippi, in het zuiden van Mississippi, waar camouflagede normaal is en homoseksualiteit niet.'

'Ik ben nooit in Mississippi geweest,' zei dokter Marcus onverstoorbaar en misschien bedoelde hij eigenlijk dat die verhanding hem niet kon schelen, dat geen enkele tragedie die niet direct zijn leven raakte hem iets kon schelen, maar dat was niet wat ze hoorde, omdat ze niet luisterde.

'Ik zou u graag helpen,' zei ze terwijl ze een nieuwe fles ongefilterde olijfolie openmaakte, hoewel dat op dat moment helemaal niet nodig was. 'Maar het is waarschijnlijk geen goed idee dat ik me bemoei met een van uw zaken.'

Ze was boos, maar ontkende dat tegenover zichzelf terwijl ze bezig was in haar grote, goed geoutilleerde keuken met zijn roestvrijstalen apparatuur, gepolijste granieten werkbladen en grote ramen met uitzicht op de Intracoastal Waterway. Ze was boos over Aspen, maar wilde het niet weten. Ze was gewoon boos en ze wilde niet zo bot zijn om dokter Marcus eraan te herinneren dat hij na haar ontslag haar baan had gekregen en dat ze daarom uit Virginia is vertrokken en niet van plan is er ooit nog terug te komen. Maar een lange stilte van zijn kant dwong haar om eraan toe te voegen dat haar afscheid van Richmond geen vriendelijk afscheid was geweest en dat hij dat toch zeker moest weten.

'Dat is lang geleden, Kay,' antwoordde hij. Zij was professioneel en respectvol genoeg om hem dokter Marcus te noemen, en nu noemde hij haar Kay. Ze stond er verbaasd over hoe beledigd ze zich daardoor voelde, maar hield zichzelf toen voor dat hij vriendelijk wilde zijn en een persoonlijke sfeer wilde scheppen, en dat zij lichtgeraakt en al te gevoelig was. Misschien was ze wel jaloezers op hem en wilde ze dat hij faalde, en dat was wel erg kleinzielig van haar. Het was begrijpelijk dat hij haar Kay noemde in plaats van dokter Scarpetta, zei ze tegen zichzelf, in weerwil van haar gevoelens.

'We hebben tegenwoordig een andere gouverneur,' ging hij verder. 'Zij weet waarschijnlijk niet eens wie je bent.'

Nu impliceerde hij dat Scarpetta zo onbelangrijk en onsuccesvol was geweest dat de gouverneur nog nooit van haar gehoord

had. Dokter Marcus beledigde haar. Onzin, sprak ze zichzelf tegen.

‘De nieuwe gouverneur wordt nogal in beslag genomen door de enorme tekorten in de budgetten van de Commonwealth en alle potentiële doelen voor terroristen die wij hier in Virginia hebben...’

Scarpetta berispte zichzelf om haar negatieve reactie op de man die haar had opgevolgd. Hij wilde alleen maar hulp bij een moeilijke zaak, en waarom zou hij haar daarvoor niet bellen? Het is niet ongebruikelijk dat leidinggevende mensen van grote bedrijven na hun ontslag om advies gevraagd wordt. En ze ging toch niet naar Aspen, bedacht ze nogmaals.

‘... kerncentrales, talloze militaire bases, de FBI Academy, een niet vreselijk geheim trainingskamp van de CIA, de Federal Reserve. Je zult geen problemen hebben met de gouverneur, Kay. Ze is te ambitieus, te veel bezig met haar aspiraties voor Washington, om zich druk te maken over wat er bij mij gebeurt, om je de waarheid te zeggen.’ Dokter Marcus praatte maar door met zijn gladde, zuidelijke accent en probeerde Scarpetta af te brengen van het idee dat haar terugkomst in de stad na haar vertrek van vijf jaar geleden een controverse zou doen ontstaan of zelfs maar opgemerkt zou worden. Ze was niet echt overtuigd, maar ze dacht aan Aspen. Ze dacht aan Benton, aan het feit dat hij zonder haar in Aspen zat. Ze had tijd genoeg, dacht ze, en omdat ze plotse-ling meer tijd had, kon ze best nog een zaak aannemen.

Scarpetta rijdt langzaam om het gebouw heen waar ze in een vroeg stadium van haar leven, dat nu definitief afgesloten lijkt, gewerkt heeft. Er rijzen stofwolken op als de machines als reusachtige, gele insecten het karkas van haar oude gebouw aanvallen. Metalen bladen en scheppen kletteren en bonken tegen beton en aarde. Vrachtwagens en grondverzetmachines rollen en schudden. Banden verpletteren en stalen banden verscheuren.

‘Nou,’ zegt Scarpetta. ‘Ik ben blij dat ik dit zie. Maar iemand had het me moeten zeggen.’

Pete Marino, die bij haar in de auto zit, staart zwijgend naar de vernietiging van het vierkante, vervallen gebouw aan de rand van het bankiersdistrict.

‘Ik ben blij dat jij het ook ziet, hoofdinspecteur,’ zegt ze, hoe-

wel hij geen hoofdinspecteur meer is. Maar als ze hem hoofdinspecteur noemt, wat niet vaak gebeurt, wil ze hem gunstig stemmen.

‘Precies wat de dokter heeft voorgeschreven,’ mompelt hij op de sarcastische toon die hij net zo vaak aanslaat als een pianist de middelste C op een piano. ‘En je hebt gelijk. Iemand had het je moeten vertellen, bijvoorbeeld die slappeling die jouw plaats heeft ingenomen. Hij vraagt je hierheen te vliegen terwijl je in geen vijf jaar een voet in Richmond hebt gezet en neemt niet eens de moeite je te vertellen dat het oude gebouw wordt afgebroken.’

‘Hij zal er wel niet aan gedacht hebben,’ zegt ze.

‘De lul,’ antwoordt Marino. ‘Ik heb nu al een hekel aan hem.’

Marino heeft die morgen een opzettelijk dreigende uitstraling in zijn zwarte cargobroek, zwarte politielaarzen, zwarte nylon jasje en honkbalpet van de politie van Los Angeles. Het is Scarpetta volkomen duidelijk dat hij eruit wil zien als een harde buitenstaander uit de grote stad, omdat hij nog steeds een wrok koestert tegen de mensen in dit koppige stadje, die hem oneerlijk behandeld hebben, hem hebben afgezeked of hem de les hebben gelezen toen hij hier rechercheur was. Het komt zelden bij hem op dat hij het meestal verdiend had wanneer hij een negatieve aantekening kreeg, geschorst, overgeplaatst of gedegradeerd werd en dat hij mensen die grof tegen hem waren over het algemeen heeft geprovoceerd.

In de ogen van Scarpetta, die weet dat hij alles haat wat met beroemdheid te maken heeft en dat hij vooral een hekel heeft aan de amusementsindustrie en iedereen, ook van de politie, die daar zo wanhopig graag bij wil horen, ziet hij er vrij belachelijk uit zoals hij met zijn zonnebril op onderuitgezakt in zijn stoel zit. De pet is een grappig bedoeld cadeautje van haar nicht Lucy, die onlangs een kantoor heeft geopend in Los Angeles, of Lost Angeles, zoals Marino het noemt. En nu Marino terugkeert naar Richmond, zijn eigen verloren stad, heeft hij zich voor zijn gastoptreden precies het uiterlijk aangemeten dat het minst bij hem past.

‘Nou,’ zegt hij mijmerend. ‘Dat was dan Aspen. Benton zal wel kwaad zijn.’

‘Hij werkt momenteel aan een zaak,’ zegt ze. ‘Dus een paar dagen uitstel komt waarschijnlijk juist goed uit.’

‘Een paar dagen, dat zal wel. Zulke dingen duren nooit een paar dagen. Ik wed dat je helemaal niet in Aspen komt. Aan wat voor zaak werkt hij?’

‘Hij heeft het niet gezegd en ik heb het niet gevraagd,’ antwoordt ze, en dat is alles wat ze erover wil zeggen, want ze wil het niet over Benton hebben.

Marino kijkt uit het raam en zwijgt even. Ze kan hem bijna horen denken over haar relatie met Benton Wesley. Ze weet dat Marino misschien wel voortdurend met hen bezig is. Op de een of andere manier weet hij dat ze sinds hun hereniging afstand heeft bewaard tot Benton, lichamelijke afstand. Het maakt haar boos en ze voelt zich vernederd dat Marino zoiets te weten is gekomen. Als iemand het te weten kon komen, is hij het wel.

‘Nou, het is toch jammer van Aspen,’ zegt Marino. ‘Als ik hem was, zou ik er echt boos om zijn.’

‘Kijk maar eens goed,’ zegt ze met een gebaar naar het gebouw dat voor hun ogen wordt afgebroken. ‘Kijk maar eens goed nu we hier zijn,’ herhaalt ze, want ze wil niet over Aspen of Benton praten en ook niet over de reden waarom ze niet bij hem is of hoe iets zou zijn of niet zou zijn. In de jaren dat Benton weg was, is ze iets van zichzelf kwijtgeraakt. En toen hij terugkwam, heeft ze dat niet helemaal teruggevonden en ze weet niet waarom.

‘Ach, het werd eigenlijk wel eens tijd dat ze dat krot afbraken,’ zegt Marino met een blik uit het raam. ‘Het zal wel voor Amtrak zijn. Ik geloof dat ik heb gehoord dat ze een extra parkeergarage nodig hebben vanwege de opening van Main Street Station. Ik weet niet meer wie me dat heeft verteld. Het is al een tijdje geleden.’

‘Het zou fijn zijn geweest als je het me had verteld,’ zegt ze.

‘Het is al een tijd geleden. Ik weet niet eens meer van wie ik het gehoord heb.’

‘Zulke informatie is nuttig voor mij.’

Hij kijkt naar haar. ‘Ik kan het je niet kwalijk nemen dat je een slecht humeur hebt. Ik heb je gewaarschuwd niet hierheen te gaan. En kijk nou wat we meteen al aantreffen. We zijn hier nog geen uur en moet je kijken. Ze slaan gaten in ons oude gebouw met een sloopbal. Als je het mij vraagt, is het een slecht teken. Je rijdt zo ongeveer vijf kilometer per uur. Misschien moet je eens wat gas geven.’

‘Ik heb geen slecht humeur,’ antwoordt ze. ‘Maar ik stel het op prijs als mensen me af en toe eens iets vertellen.’ Ze rijdt langzaam verder en staart naar haar oude gebouw.

‘Ik zeg je dat het een slecht teken is,’ zegt hij. Hij kijkt eerst naar haar en dan naar buiten.

Scarpetta gaat niet harder rijden. Ze kijkt naar de verwoesting en de waarheid dringt langzaam tot haar door, net zo langzaam als haar rondje om het gebouw heen. Het voormalige gebouw van de pathologisch-anatomische dienst en de laboratoria van de forensische afdeling moeten plaatsmaken voor een parkeergarage voor het gerestaureerde spoorwegstation aan Main Street, waar in de tien jaar dat zij en Marino hier gewerkt en geleefd hebben nooit een trein is gestopt. Het enorme, gotische station is gebouwd van stenen die de tint hebben van oud bloed en heeft lange jaren staan sluimeren, tot er na slechts een korte doodsstrijd overheidskantoren in werden gevestigd, die ook al snel weer werden gesloten. De hoge klokkentoren was een voortdurende aanwezigheid aan de horizon en hield met zijn spookachtig witte wijzerplaat en opengewerkte, stilstaande wijzers de wacht over de flauwe bochten in de I-95 en de treinovergangen.

Richmond is zonder haar verdergegaan. Main Street Station is uit de dood opgestaan en wordt weer gebruikt door de Amerikaanse spoorwegen. De klok loopt weer. Hij staat op zestien minuten over acht. In al die jaren dat Scarpetta hem in haar spiegels heeft gezien toen ze heen en weer reed om voor de doden te zorgen, heeft de klok nog nooit gelopen. Het leven in Virginia is verdergegaan en niemand heeft de moeite genomen het haar te vertellen.

‘Ik weet niet wat ik verwacht had,’ zegt ze met een blik door het zijraampje. ‘Misschien dat ze het interieur zouden slopen en het gebouw zouden gebruiken voor opslag van archieven en over-tollige overheidspullen. Niet dat ze het zouden afbreken.’

‘Eigenlijk is het goed dat ze het afbreken,’ besluit Marino.

‘Ik weet niet precies waarom, maar ik heb nooit gedacht dat ze dat zouden doen.’

‘Het is niet echt een wonder van architectuur,’ zegt hij en hij klinkt plotseling vijandig. ‘Een blok beton uit de jaren zeventig. Denk eens aan alle vermoorde mensen die door dat gebouw zijn

gegaan. Mensen met aids, mensen met gangreen. Verkrachte, gewurgde en doodgestoken vrouwen en kinderen. Gekken die van een gebouw of voor een trein zijn gesprongen. Er is niets dat dat gebouw niet gezien heeft. En dan heb ik het nog niet eens over al die roze, rubberachtige lijken die ze in de vaten in de vloer van de afdeling Anatomie bewaarden. Die vond ik enger dan al het andere. Weet je nog hoe ze aan kettingen uit die vaten werden getild, met haken in hun oren? Helemaal naakt en roze, net kleine biggetjes, met hun benen opgetrokken.' Hij trekt zijn in zwarte cargo-broek gehulde knieën op naar de zonneklep om het te laten zien.

'Nog niet zo lang geleden kon je je benen niet zo ver omhoogkrijgen,' zegt ze. 'Nog geen drie maanden geleden kon je amper je knieën buigen.'

'Huh.'

'Ik meen het. Ik wil al een hele tijd iets zeggen over hoe fit je bent geworden.'

'Zelfs een hond kan zijn poot optillen, doc,' grapt hij, maar zijn stemming is duidelijk verbeterd na het compliment en ze voelt zich schuldig omdat ze er niet eerder iets over gezegd heeft. 'Aangenomen dat het een reu is.'

'Ik meen het. Ik ben onder de indruk.' Ze is jaren bang geweest dat zijn afschuwelijk ongezonde leefgewoonten er nog eens voor zouden zorgen dat hij een keer dood neer zou vallen, en nu hij eindelijk zijn best doet, zegt ze er maandenlang niets over. Haar oude gebouw moet afgebroken worden voor zij iets aardigs tegen hem zegt. 'Sorry dat ik er niet eerder iets over gezegd heb,' zegt ze nog. 'Maar ik hoop wel dat je niet alleen proteïnen en vet eet.'

'Ik hoor nu in Florida thuis,' zegt hij opgewekt. 'En ik volg het South Beach-dieet, maar ik pas wel op me daar te vertonen. Daar lopen alleen maar flikkers rond.'

'Wat een afschuwelijk scheldwoord,' zegt ze. Ze vindt het vreselijk als hij zo praat, en dat is precies waarom hij het doet.

'Herinner je je die oven daar nog?' Marino gaat verder met herinneringen ophalen. 'Je wist altijd wanneer ze daar lijken verbrandden, want dan kwam er rook uit de schoorsteen.' Hij wijst naar een zwarte schoorsteen boven op het vervallen oude gebouw. 'Als ik die ouwe rookpot zag gaan, had ik niet veel zin om hier rond te rijden en die lucht in te ademen.'

Scarpetta rijdt langs de achterkant van het gebouw en die blijkt nog steeds intact en ziet er precies zo uit als de laatste keer dat ze hier was. De parkeerplaats is leeg, op een grote, gele tractor na, die bijna precies op de plek staat waar zij altijd parkeerde toen ze hier hoofd was, rechts van de massieve, dichte laaddeur. Even hoort ze het protesterende gekrijs van die deur als hij omhoog of omlaag ging, nadat er binnen op de grote groene of rode knoppen was gedrukt. Ze hoort stemmen, het gerommel van lijkwagens en ambulances, deuren die opengaan en dichtslaan en het ratelen en kletteren van uitklapbare brancards en brancardwielen als de ingepakte lichamen de helling op en neer werden gerold, naar binnen en naar buiten; het was hier dag en nacht een komen en gaan.

‘Kijk nog maar eens goed rond,’ zegt ze tegen Marino.

‘Dat heb ik de eerste keer al gedaan dat je om het blok heen reed,’ antwoordt hij. ‘Ben je van plan de hele dag in kringetjes rond te blijven rijden?’

‘We gaan er twee keer omheen. Kijk nog maar eens goed.’

Bij Main Street gaat ze linksaf en ze rijdt een beetje sneller om het sloofterrein heen en bedenkt dat het er al heel gauw zal uitzien als een rauwe stomp na een amputatie. Als de parkeerplaats achter het gebouw weer in zicht komt, ziet ze een man in een olijfgroene broek en een zwart jasje dicht bij de grote gele tractor staan. Hij doet iets met de motor. Ze veronderstelt dat hij een probleem heeft met zijn tractor en ze wilde maar dat hij niet voor die enorme achterband aan de motor stond te prutsen.

‘Misschien kun je die pet beter in de auto laten,’ zegt ze tegen Marino.

‘Wat?’ vraagt Marino, en hij kijkt haar met zijn grote, verweerde gezicht aan.

‘Je hebt me wel gehoord. Een vriendelijk advies voor je eigen bestwil,’ zegt ze als de tractor en de man uit het zicht verdwijnen.

‘Je zegt altijd dat alles vriendelijk bedoeld en voor mijn eigen bestwil is,’ zegt hij. ‘En dat is nooit zo.’ Hij haalt de pet van zijn hoofd en kijkt er peinzend naar. Zijn kale hoofd glimt van het zweet. De schaarse grijze haren die de natuur hem heeft toebedeeld, heeft hij afgeschoren.

‘Je hebt me nooit verteld waarom je je hoofd kaal bent gaan scheren,’ zegt ze.

‘Je hebt het nooit gevraagd.’

‘Ik vraag het nu.’ Ze maakt een bocht naar het noorden, weg van het gebouw en in de richting van Broad Street, en houdt inmiddels de toegestane maximumsnelheid aan.

‘Het is in,’ antwoordt hij. ‘Het punt is, dat je het net zo goed helemaal weg kan halen als je toch geen haar hebt.’

‘Dat klinkt wel logisch,’ zegt ze. ‘Voorzover er logische dingen bestaan.’

2

Edgar Allan Pogue zit ontspannen in zijn tuinstoel en staart naar zijn blote tenen. Hij glimlacht en denkt aan wat de mensen zouden zeggen als ze erachter zouden komen dat hij tegenwoordig een huis heeft in Hollywood. Een tweede huis, zegt hij bij zichzelf. Hij, Edgar Allan Pogue, heeft een tweede huis waar hij heen kan gaan voor zon en plezier en privacy.

Niemand zal vragen in welk Hollywood hij woont. Wie Hollywood hoort, denkt meteen aan de grote, witte letters op de heuvel, de prachtige, door muren omgeven huizen, sportwagens met open dak en mooie beroemdheden, de goden. Het zou nooit bij hen opkomen dat het Hollywood van Edgar Allan Pogue in Broward County ligt, ongeveer een uur rijden ten noorden van Miami, en dat er geen rijke en beroemde mensen wonen. Hij zal het tegen zijn dokter zeggen, denkt hij met iets van pijn. Ja, de dokter zal de eerste zijn die het hoort en dan zal de volgende keer het griepvaccin niet op zijn, denkt Pogue met een spoortje angst. Geen enkele dokter zou een patiënt uit Hollywood zijn griep prik onthouden, hoe groot de tekorten ook zijn, besluit Pogue met iets van woede.

‘Zie je nou, lieve moeder, we zijn er. We zijn er echt. Het is geen droom,’ zegt Pogue met de onduidelijke stem van iemand die iets in zijn mond heeft waardoor hij zijn lippen en tong niet goed kan bewegen.

Zijn rechte, gebleekte tanden klemmen zich harder om het houten potlood.

‘En jij dacht dat het nooit zover zou komen.’ Hij praat om het potlood heen en een druppel speeksel valt van zijn onderlip en glijdt over zijn kin.

Met jou zal het nooit wat worden, Edgar Allan. Enkel mislukking en ellende. Hij praat om het potlood heen en bootst de humeurige, onvaste, dronken stem van zijn moeder na. Je bent maar een waterig aftreksel, Edgar Allan, en dat ben je. Ellendige nietsnut.

Zijn tuinstoel staat midden in de mufte, stinkende woonkamer en zijn flatje met één slaapkamer bevindt zich iets uit het midden van het gebouw, op de eerste verdieping, waar hij uitzicht heeft op Garfield Street, de straat die vernoemd is naar de Amerikaanse president en die van oost naar west, van Hollywood Boulevard naar Sheridan loopt. Het lichtgeel gestuukte complex van twee verdiepingen is om onbekende reden Garfield Court genoemd, ongetwijfeld om een gunstige indruk te wekken. Er is helemaal geen binnenplaats, niet eens een sprietje gras, alleen een parkeerplaats en drie miezerige palmbomen met gerafelde bladeren, die Pogue doen denken aan de gehavende vleugels van de vlinders die hij als jongen op karton prikte.

Niet genoeg sap in de boom. Dat is jouw probleem.

‘Hou op, moeder. Hou nu meteen op. Het is onaardig om zoiets te zeggen.’

Toen Pogue zijn tweede huis twee weken geleden huurde, heeft hij niet moeilijk gedaan over de prijs, hoewel negenhonderdvijftig dollar per maand diefstal is als je kijkt naar wat hij in Richmond voor dat geld zou kunnen huren, als hij tenminste huur zou betalen in Richmond. Maar het is in deze contreien niet gemakkelijk om een behoorlijk onderkomen te vinden, en hij wist niet waar hij moest beginnen toen hij na een rit van zestien uur eindelijk in Broward County arriveerde en uitgeput, maar in opgetogen stemming, kriskras door het stadje reed om zich te oriënteren, zoekend naar een onderkomen omdat hij geen zin had een motelkamer te nemen, zelfs niet voor één nacht. Zijn oude, witte Buick zat vol spullen en hij wilde niet het risico lopen dat een jeugdige delinquent de ruitjes insloeg en zijn videorecorder en tv stal, om het nog maar niet te hebben over zijn kleren en toiletpullen, de laptop computer, de pruik, de tuinstoel, een lamp, linnengoed,

boeken, papier, potloden, flessen rode, witte en blauwe verf om zijn geliefde honkbalknuppel bij te werken en een paar andere belangrijke persoonlijke bezittingen, waaronder zich verschillende oude vrienden bevonden.

‘Het was heel angstaanjagend, moeder.’ Hij begint weer aan het verhaal om haar af te leiden van haar dronken gevit. ‘Verzachtende omstandigheden eisten dat ik onmiddellijk vertrok uit ons prachtige stadje in het zuiden, maar niet voor altijd, zeker niet. Nu ik een tweede huis heb, zal ik natuurlijk heen en weer reizen tussen Hollywood en Richmond. Jij en ik hebben altijd gedroomd van Hollywood en we zijn als pioniers in hun huifkar op zoek gegaan naar het geluk, of niet soms?’

Zijn trucje werkt. Hij heeft haar aandacht afgeleid langs een pittoreske route, die niet langs waterige aftreksels en niet genoeg sap gaat.

‘Maar toen ik op de een of andere manier van North Twenty-fourth Street af raakte en terechtkwam in een godvergeten achterbuurt met de naam Liberia en die ijscoman zag, voelde ik me niet zo gelukkig.’

Hij praat om het potlood heen alsof hij een bit in zijn mond heeft. Het potlood moet als vervanging dienen voor iets om te roken, niet omdat tabak slecht voor zijn gezondheid is of omdat het een slechte gewoonte is, maar eerder omdat het zo duur is. Pogue rookt graag sigaren. Hij verwent zichzelf niet vaak, maar hij moet zijn Indio’s en Cubita’s en A Fuentes hebben, en het liefste nog Cohiba’s, de magische smokkelwaar uit Cuba. Hij is helemaal weg van Cohiba’s en weet hoe hij eraan moet komen. Het maakt zoveel verschil als er Cubaanse rook door zijn aangetaste longen stroomt. De longen worden afgebroken door verontreiniging, maar de zuivere tabak uit Cuba werkt genezend.

‘Het is toch niet te geloven? Een ijscoman met zijn onschuldige, lokkende belletje, waar al die kleine negerkindjes op afkwamen met muntjes om een traktatie te kopen, midden in een getto, een oorlogsgebied, waar de zon al was ondergegaan. Ik wil wedden dat er ’s nachts heel wat geschoten wordt in Liberia. Natuurlijk wist ik daar weg te komen en kwam ik als door een wonder terecht in een beter deel van de stad. Ik heb je veilig en wel naar Hollywood gebracht, moeder, of niet soms?’

Op de een of andere manier was hij in Garfield Street terechtgekomen en reed hij langzaam langs kleine, gestuukte huisjes met slechts één verdieping, smeedijzeren hekjes, ramen met jaloezieën, carports en stukjes tuin waar met geen mogelijkheid een zwembad in paste, lieve pandjes die waarschijnlijk in de jaren vijftig en zestig waren gebouwd en die hem aanspraken omdat ze tientallen jaren van verschrikkelijke orkanen hadden overleefd en schokkende demografische veranderingen en meedogenloze stijgingen in de onroerendgoedbelastingen hadden doorstaan, waardoor de oude bewoners verdreven waren door nieuwkomers die niet eens Engels spraken en het ook niet wilden proberen. En toch was de buurt in stand gebleven. Net toen hij dat allemaal bedacht, was het flatgebouw als een visioen in zijn voorruit verschenen.

Voor het gebouw staat een bord met de naam GARFIELD COURT en een telefoonnummer en Pogue reageerde op het visioen door de parkeerplaats op te rijden en het telefoonnummer op te schrijven. Vervolgens ging hij naar een benzinstation met een publieke telefoon. Ja, er was één flat vrij en binnen het uur had hij zijn eerste en hopelijk enige ontmoeting met Benjamin P. Shupe, de huisbaas, gehad.

Onmogelijk, onmogelijk. Dat zei Shupe onophoudelijk toen hij beneden in het kantoor tegenover Pogue achter zijn bureau zat, waar het warm en benauwd was en de aanstootgevende geur hing van Shupes overweldigende eau de cologne. Als je airconditioning wilt, moet je zelf maar een apparaat kopen. Dat moet je zelf weten. Maar dit is de beste tijd van het jaar, wat ze het zomerseizoen noemen. Wie heeft hier een airco nodig?

Benjamin P. Shupe had een wit kunstgebit dat Pogue deed denken aan badkamertegels. De met goud behangen achterbuurtkoning tikte met zijn dikke wijsvinger op het bureau en liet zijn diamanten ring flitsen. En dan heb je nog geluk. In deze tijd van het jaar wil iedereen hier wonen. Ik heb tien mensen in de rij staan die deze flat willen hebben. Shupe de achterbuurtkoning maakte een gebaar dat zijn gouden Rolex uitstekend deed uitkomen, niet wetend dat Pogue zijn donkere bril helemaal niet nodig had en dat zijn lange, krullende, zwarte haar een pruik was. Over twee dagen zijn het twintig mensen. Eigenlijk kan ik je de flat niet geven tegen deze prijs.

Pogue betaalde contant. Er werd geen borgsom of andere garantie verlangd, niet naar identiteitspapieren gevraagd en er werden geen vragen gesteld. Over drie weken moet hij weer contant betalen voor de maand januari, mocht hij besluiten zijn tweede huis aan te houden voor het beste seizoen in Hollywood. Maar het is nog te vroeg om te weten wat hij tegen het nieuwe jaar zal gaan doen.

‘Werk aan de winkel, werk aan de winkel,’ mompelt hij terwijl hij een tijdschrift voor begrafenisondernemers doorbladert, dat openvalt bij een verzameling urnen. Hij legt het tijdschrift op zijn bovenbenen en bestudeert kleurige foto’s, die hij uit zijn hoofd kent. Zijn favoriete urn is nog steeds de tinnen doos in de vorm van een stapel boeken, met een tinnen ganzenveer erop. In zijn fantasie zijn het oude boeken van Edgar Allan Poe, naar wie hij genoemd is, en hij vraagt zich af hoeveel honderden dollars die elegante tinnen doos zou blijken te kosten als hij het gratis nummer zou bellen.

‘Ik zou gewoon moeten bellen en het ding bestellen,’ zegt hij speels. ‘Dat zou ik eigenlijk gewoon moeten doen, nietwaar, moeder?’ Hij plaagt haar alsof hij een telefoon heeft en nu meteen kan bellen. ‘Dat zou je wel leuk vinden, hè?’ Hij raakt de foto van de urn aan. ‘Je zou de urn van Edgar Allan wel mooi vinden, waar of niet? Maar ik zal je zeggen, niet voordat er iets te vieren is, en op dit moment gaat mijn werk niet volgens plan, moeder. O ja, je hebt me wel gehoord. Een kleine teleurstelling, vrees ik.’

Een waterig aftreksel, dat ben je.

‘Nee, moedertje. Dit heeft niets te maken met waterige aftreksels.’ Hij schudt zijn hoofd en bladert verder door het tijdschrift. ‘Laten we daar nou niet weer over beginnen. We zijn in Hollywood. Is dat niet leuk?’

Hij denkt aan het zalmkleurig gestuukte huis aan het water, niet zoveel verder noordelijk, en wordt overspoeld door tegenstrijdige emoties. Hij had het huis volgens plan gevonden. Hij was er volgens plan binnengekomen. En toen was alles verkeerd gegaan en nu is er niets te vieren.

‘Niet goed nagedacht. Niet goed nagedacht.’ Hij knipt met twee vingers tegen zijn voorhoofd, zoals zijn moeder vroeger altijd deed. ‘Het was niet de bedoeling dat het zo zou gaan. Wat nu, wat nu.

Het kleine visje is weggezwommen.’ Hij laat zijn vingers door de lucht zwemmen. ‘Zodat de Grote Vis overbleef.’ Hij zwemt met beide armen door de lucht. ‘De kleine vis is ergens heen gegaan. Ik weet niet waarheen, maar het kan me niet schelen, nee, echt niet. Want de Grote Vis is er nog en ik heb de kleine vis weggejaagd en daar kan de Grote Vis niet blij mee zijn. Dat kan niet. Er zal snel iets te vieren zijn.’

Weggezwommen? Hoe dom kun je zijn? Je kon de kleine vis niet te pakken krijgen en dan denk je dat het met de grote wel zal lukken? Je bent zo’n waterig aftreksel. Hoe kun je mijn zoon zijn?

‘Praat niet zo, moeder. Het is zo onbeleefd,’ zegt hij, gebogen over het tijdschrift voor begrafenisondernemers.

Ze werpt hem een blik toe waarmee je een bord tegen een boom zou kunnen spijkeren. Zijn vader had een naam voor die beruchte blik. ‘De harige oogbol,’ noemde hij het. Edgar Allan Pogue is er nooit achter gekomen waarom een zo angstaanjagende blik als die van zijn moeder een harige oogbol genoemd zou moeten worden. Er zit geen haar op een oogbol. Hij heeft er nooit een gezien die haar had en er ook nog nooit van gehoord, en hij kan het weten. Er is niet veel dat hij niet weet. Hij laat het tijdschrift op de grond vallen, staat op van de geel met witte tuinstoel en haalt zijn honkbalknuppel uit de hoek waar die altijd staat. De dichte blinden voor het enige raam in de woonkamer houden het zonlicht eruit, zodat hij in een behaaglijke duisternis zit, die alleen wordt verdrongen door een eenzame vloerlamp.

‘Laat eens kijken. Wat moeten we vandaag doen?’ Hij praat nog steeds om het potlood heen tegen een koekblik onder de tuinstoel. Intussen pakt hij de knuppel en controleert de rode, witte en blauwe sterren en strepen die hij, laat eens kijken, precies honderd en elf keer heeft bijgewerkt. Hij vindt het heerlijk de knuppel op te wrijven met een witte zakdoek en blijft ook steeds zijn handen met de zakdoek schoonwrijven. ‘We moeten vandaag iets bijzonders doen. Ik geloof dat we maar eens uit moeten gaan.’

Hij wandelt naar een muur, haalt het potlood uit zijn mond en blijft met het potlood in zijn ene hand en de knuppel in de andere met een scheef hoofd staan kijken naar de eerste opzet van een grote schets op de smoezelige, beige geschilderde muur. Voorzichtig zet hij de botte punt van het potlood tegen een groot, sta-

rend oog en maakt de wimpers dikker. Het potlood ligt nat en vol gaten tussen de toppen van zijn wijsvinger en duim.

‘Ziezo.’ Hij doet een stap achteruit, houdt zijn hoofd weer scheef en bewondert het grote, starende oog en de welving van een wang, terwijl de honkbalknuppel op en neer wipt in zijn andere hand.

‘Heb ik al gezegd hoe bijzonder mooi je er vandaag uitziet? Wat zul je straks een mooie kleur op je wangen hebben, helemaal rozig en blozend, alsof je in de zon hebt gezeten.’

Hij steekt het potlood achter zijn oor, houdt zijn hand voor zijn gezicht, spreidt zijn vingers en draait de hand heen en weer om zorgvuldig elk litteken, elke knokkel, rimpel en lijn en de lichte randen in zijn kleine, ronde nagels te bekijken. Hij strekt en buigt zijn handen en ziet de dunne spieren bewegen en hij stelt zich voor dat hij over koude huid wrijft, koud, traag bloed uit onderhuids weefsel werkt en vlees kneedt terwijl hij de dood verdrijft en een mooie, roze gloed te voorschijn tovert. De honkbalknuppel wipt in zijn andere hand op en neer en hij stelt zich voor hoe hij ermee zwaait. Hij mist het kalkachtige stof in zijn handen en het zwaaien met de knuppel en hij huivert van verlangen om de knuppel door het oog op de muur te slaan, maar hij doet het niet, hij kan het niet, hij mag het niet, dus loopt hij met van frustratie bonzend hart rond. Hij is zo gefrustreerd door de hele puinhoop.

De flat is kaal, maar toch een puinhoop: op het aanrecht in de keuken liggen papieren servetten en plastic borden en keukengerei, blikken eten en zakken macaroni en pasta. Pogue heeft niet de moeite gedaan ze in het enige kastje te zetten. Een pan en een steelpan staan in een gootsteen vol koud, vet water. Op het vlekkerige, blauwe tapijt liggen plunjezakken, kleren en boeken, potloden en goedkoop wit papier. In Pogues flat hangen de verschaalde geuren van zijn warme eten, zijn sigaren en zijn eigen muskusachtige zweetlucht. Het is er heel erg warm en hij is naakt.

‘Volgens mij moeten we eens gaan kijken bij mevrouw Arnette. Ze voelt zich tenslotte al een tijdje niet goed,’ zegt hij tegen zijn moeder zonder naar haar te kijken. ‘Wil je vandaag graag bezoek hebben? Dat moet ik je eigenlijk eerst vragen. Maar misschien zou het voor ons allebei goed zijn. Ik ben een beetje van streek, moet ik bekennen.’ Hij denkt aan de kleine vis die weg wist te komen en hij kijkt naar de rotzooi om hem heen. ‘Een be-

zoekje is misschien precies wat we nodig hebben, denk je ook niet?’

Dat zou leuk zijn.

‘Ja, hè?’ Zijn bariton gaat omhoog en omlaag alsof hij het tegen een kind of een huisdier heeft. ‘Dus je wilt wel graag bezoek hebben? Goed dan! Wat fantastisch.’

Zijn blote voeten gaan zachtjes over het tapijt en hij gaat op zijn hurken bij een kartonnen doos vol videobanden en sigarendozen en enveloppen met foto’s zitten. Op alles zit een etiket met zijn eigen kleine, nette handschrift. Bijna onderin vindt hij de sigarendoos van mevrouw Arnette en de envelop met polaroidfoto’s.

‘Moeder, hier is mevrouw Arnette voor u,’ zegt hij met een tevreden zucht als hij de sigarendoos opendoet en hem op de tuinstoel zet. Hij kijkt de foto’s door en haalt het kiekje eruit dat hij het mooist vindt. ‘Je herinnert je haar toch nog wel? Jullie hebben elkaar al eerder ontmoet. Een echte oude vrouw. Zie je haar haar? Het is blauw.’

Nou je het zegt.

‘Nawjehezzegt,’ aapt hij de diepe, trage stem van zijn moeder na en de langzame manier waarop ze door haar woorden zwemt als ze in de wodkaflles gekeken heeft, heel diep in de wodkaflles.

‘Hoe vind je haar nieuwe doos?’ vraagt hij. Hij duwt een vinger in de sigarendoos en blaast een wolkje wit stof de lucht in. ‘Nu moet je niet jaloers worden, maar ze is magerder geworden sinds je haar het laatst hebt gezien. Ik vraag me af hoe ze dat doet,’ plaagt hij en hij steekt zijn vinger weer in de doos en blaast nog wat wit stof de lucht in voor zijn enorm dikke moeder, om zijn walgelijk dikke moeder jaloers te maken. Daarna veegt hij zijn handen schoon aan de witte zakdoek. ‘Ik vind dat onze lieve vriendin mevrouw Arnette er prachtig uitziet, goddelijk gewoon.’

Hij tuurt naar de foto van mevrouw Arnette, wier haar een blauwige aura vormt rond haar roze, dode gezicht. De enige reden waarom hij weet dat haar mond is dichtgenaaid, is dat hij dat zelf gedaan heeft. Verder is zijn vakkundige chirurgie niet te zien en een oningewijde zou nooit raden dat de ronde vorm van haar ogen te danken is aan de doppen onder de oogleden. Hij weet nog hoe hij voorzichtig de doppen op de weggezonden oogbollen heeft ge-

legd, de oogleden eroverheen heeft geduwd en ze heeft vastgekleefd met een beetje vaseline.

‘Wees nu eens lief en vraag aan mevrouw Arnette hoe ze het maakt,’ zegt hij tegen het koekblik onder de tuinstoel. ‘Ze had kanker. Er hebben er zoveel kanker.’

3

Dokter Joel Marcus glimlacht stijfjes als ze zijn droge, kleine hand schudt. Ze heeft het gevoel dat ze een hekel aan hem zal krijgen als ze de kans krijgt, maar behalve dat voorgevoel, dat ze diep wegstopt in een donker hoekje van haar hart, voelt ze helemaal niets.

Een maand of vier eerder heeft ze over hem gehoord op dezelfde manier als waarop ze de meeste dingen hoort die te maken hebben met haar vroegere leven in Virginia. Per ongeluk, bij toeval. Ze zat in een vliegtuig de *USA Today* te lezen en haar oog viel op een nieuwsbericht over Virginia, waarin stond: ‘Na lang zoeken heeft de gouverneur eindelijk een nieuwe hoofdpatholoog-anatoom aangesteld...’ Eindelijk, na jaren waarin er geen hoofd of slechts een waarnemend hoofd was, had Virginia een nieuwe man. Scarpetta was tijdens de eindeloos durende zoektocht niet gevraagd om haar mening of haar hulp. Ze hoefde niet haar fiat te geven toen Marcus kandidaat stond voor haar voormalige positie.

Als het haar wel gevraagd was, had ze moeten bekennen dat ze nog nooit van hem gehoord had. Dit zou zijn gevolgd door een diplomatieke opmerking van haar kant dat ze hem wel af en toe op landelijke bijeenkomsten moest hebben ontmoet, maar dat ze zich zijn naam gewoon niet herinnerde. Hij zou zeker een voor-aanstaand forensisch patholoog zijn, zou ze hebben opgemerkt, want anders was hij er niet voor in aanmerking gekomen de leiding op zich te nemen van de beste organisatie voor forensisch en pathologisch onderzoek van de Verenigde Staten.

Maar nu ze dokter Marcus de hand schudt en in zijn kille oog-

jes kijkt, beseft ze dat ze hem nooit eerder heeft gezien. Hij heeft duidelijk niet in belangrijke commissies gezeten en heeft ook geen lezingen gehouden bij een van de conferenties over pathologie, medische jurisdictie of forensische wetenschap die zij heeft bijgewoond, anders zou ze zich hem wel herinneren. Ze vergeet wel eens namen, maar nooit een gezicht.

‘Kay, eindelijk ontmoeten we elkaar eens,’ zegt hij en hij beleedigt haar weer, alleen is het nu erger omdat hij het in haar gezicht doet.

Wat haar intuïtie door de telefoon niet heeft willen opmerken, is levensgroot aanwezig nu ze in de hal van gebouw Biotech II staat, waar ze het laatst als hoofd heeft gewerkt. Marcus is een kleine, magere man met een klein, mager gezicht en een dun streepje vuilgrijs haar op de achterkant van zijn kleine hoofd, alsof de natuur een loopje met hem heeft genomen. Hij draagt een ouderwetse, smalle das, een vormeloze, grijze broek en lage schoenen. Onder zijn goedkope, witte overhemd, dat te los om zijn magere hals zit en waarvan de binnenkant van de kraag vuil en ruw is van het dragen, is een hemd zichtbaar.

‘Laten we naar binnen gaan,’ zegt hij. ‘Ik vrees dat we vanmorgen een volle bak hebben.’

Ze wil hem er net van op de hoogte stellen dat ze niet alleen is als Marino uit de herentoiletten komt, hijsend aan zijn zwarte cargobroek en met de honkbalpet laag over zijn ogen. Scarpetta is beleefd maar zakelijk als ze de mannen aan elkaar voorstelt en de aanwezigheid van Marino verklaart, voor zover die te verklaren is.

‘Hij was vroeger bij de politie van Richmond en is een heel ervaren rechercheur,’ zegt ze terwijl het gezicht van Marcus harder wordt.

‘Je hebt niet gezegd dat je iemand mee zou brengen,’ zegt hij kort in de ruime hal vol graniet en glazen blokken, die vroeger van haar was en waar ze zich heeft gemeld en twintig minuten op Marcus heeft staan wachten, zo in het oog lopend als een standbeeld op een rotonde. ‘Ik dacht dat ik duidelijk had gemaakt dat het een heel gevoelige situatie is.’

‘Hé, maak je geen zorgen. Ik ben een heel gevoelige vent,’ zegt Marino luid.

Marcus lijkt hem niet te horen, maar hij zet zijn stekels op. Scarpetta kan zijn woede bijna voelen.

‘De hoogste lof die ik op de middelbare school heb gekregen, was zelfs dat ik waarschijnlijk heel gevoelig was,’ voegt Marino er luid aan toe. ‘Hela, Bruce!’ roept hij tegen een geüniformeerde bewaker die net de hal in is gestapt, minstens negen meter verderop. ‘Hoe is het met jou, man? Bowl je nog steeds voor die ziele Pin Heads?’

‘Heb ik dat niet gezegd?’ zegt Scarpetta. ‘Neem me niet kwalijk.’ Ze heeft het niet gezegd en het spijt haar niets. Als zij bij een zaak wordt geroepen, neemt ze mee wie en wat ze maar wil. Bovendien kan ze Marcus niet vergeven dat hij haar Kay noemt.

Bruce kijkt verbaasd en zegt dan: ‘Marino! Goeie god, ben jij dat? Over geesten uit het verleden gesproken.’

‘Nee, dat heb je niet gezegd,’ zegt Marcus tegen Scarpetta. Hij is even van zijn stuk gebracht en zijn verwarring is bijna zichtbaar, als het gefladder van opgeschrikte vogels.

‘De enige echte, en ik ben geen geest,’ zegt Marino zo onaangenaam mogelijk.

‘Ik weet niet of ik dat wel toe kan staan. Er is geen toestemming voor gegeven,’ zegt Marcus, die in zijn verwarring onbedoeld het vervelende feit blootgeeft dat iemand aan wie hij verantwoording moet afleggen Scarpetta kent en misschien wel de reden is dat ze hierheen is geroepen.

‘Hoe lang blijf je in de stad?’ De oude vrienden blijven naar elkaar schreeuwen.

Een stemmetje heeft Scarpetta gewaarschuwd en ze heeft niet geluisterd. Ze is er ingetuind.

‘Zo lang als nodig is, man.’

Dit is een vergissing, een grote vergissing, denkt ze. Ik had naar Aspen moeten gaan.

‘Kom eens langs als je even tijd hebt.’

‘Doe ik, maat.’

‘Alsjeblieft, zo is het wel genoeg,’ snauwt Marcus. ‘Je bent hier niet in de kroeg.’

Hij draagt de sleutel tot zijn koninkrijk aan een koord om zijn hals en bukt zich om de magneetkaart bij een infraroodscanner naast een deur met ondoorzichtig glas te houden. Aan de andere

kant van die deur is de vleugel van de hoofdpatholoog-anatoom. Scarpetta heeft een droge mond. Haar oksels zijn nat van het zweet en haar maag voelt hol als ze de pathologisch-anatomische afdeling inloopt in het mooie gebouw dat ze heeft helpen ontwerpen en financieren en waar ze nog naartoe is verhuisd voordat ze werd ontslagen. De donkerblauwe bank en bijpassende stoel, de houten salontafel en het schilderij van een boerenlandschap aan de muur zijn nog precies hetzelfde. De receptie is niet veranderd, alleen stonden er vroeger twee maïsplanten en verscheidene hibiscussen. Ze was dol op haar planten en gaf ze altijd zelf water, haalde de dode bladeren weg en verplaatste ze als het licht met de seizoenen veranderde.

‘Ik vrees dat je geen gast mee kunt nemen,’ beslist Marcus als ze voor de volgende gesloten deur staan, die leidt naar de administratie en het mortuarium, het heiligdom dat eens helemaal aan haar toebehoorde.

Zijn magneetkaart doet zijn magische werk weer en het slot klikt open. Hij loopt snel voor hen uit en zijn stalen brilletje glinstert in het tl-licht. ‘Ik ben laat omdat ik vastzat in het verkeer, en we hebben een volle bak. Acht zaken.’ Hij praat alleen tegen haar, alsof Marino niet bestaat. ‘Ik moet meteen naar de stafvergadering. Het beste is misschien als jij een kop koffie gaat halen, Kay. Het kan even duren. Julie?’ roept hij naar een bediende in een van de hokjes, die ze niet kunnen zien, maar wier vingers als castagnetten op een toetsenbord ratelen. ‘Kun jij onze gast even laten zien waar ze koffie kan halen?’ Tegen Scarpetta zegt hij: ‘Maak het jezelf maar gemakkelijk in de bibliotheek. Ik kom zo snel ik kan.’

Een bezoekende forensische patholoog behoort eigenlijk uit professionele beleefdheid welkom te zijn bij stafvergaderingen en in het mortuarium, vooral als ze gratis haar deskundigheid aanbiedt aan de pathologische dienst waar ze vroeger aan het hoofd heeft gestaan. Marcus had Scarpetta niet erger kunnen beledigen als hij haar had gevraagd zijn wasgoed naar de stomerij te brengen of te wachten op de parkeerplaats.

‘Ik ben bang dat je gast echt niet mee naar binnen kan,’ zegt Marcus nog eens voor de duidelijkheid en hij kijkt ongeduldig achterom. ‘Julie, kun jij meneer even terugbrengen naar de hal?’